

JÄRJESTETÄÄN VAALIPANEELI!

ENNEN PANEELIA

1) AJAN JA PAIKAN SOPIMINEN

Vaalipaneelia järjestettäessä ensimmäinen toimenpide on sopia rehtorin kanssa vaalipaneelin aika ja paikka (yleensä juhlasali tai auditorio on paras vaihtoehto). Paneeli kannattaa sopia esimerkiksi niin, että yksi tai mahdollisesti kaksi oppituntia perutaan, ja kaikilla opiskelijoilla on läsnäolovelvollisuus vaalipaneelissa.

2) EHDOKKAIDEN KONTAKTOINTI

Ehdokkaiden kontaktointi kannattaa aloittaa mahdollisimman ajoissa, sillä kilpailu ehdokkaiden ajasta on kovaa ennen vaaleja. Ehdokkaita kannattaa kontaktoida joko suoraan tai puolueiden piiritoimistoilta. (Puolueiden yhteystietoja löydät tämän ohjeistuksen lopusta.) Puolueita tulisi kohdella tasapuolisesti ja paneelikeskustelijoiden on hyvä edustaa kattavaa joukkoa eri puolueita. On hyvin yleistä rajata panelistit nykyisiin eduskuntapuolueisiin. Lukiolaisten mielestä voi olla mielenkiintoisinta kuulla nuoria ehdokkaita, joten viestittäessä tämä kannattaa tarvittaessa mainita. Perinteisesti lukiopaneelisiin osallistutaan mielellään, sillä moni opiskelija on jo äänestysikäinen (ja tuleva äänestäjä).

Kontaktoidessasi ehdokkaita muistathan kertoa seuraavat asiat:

- Tilaisuuden luonteen
- Paikan ja ajan
- Yhteyshenkilön nimen ja yhteystiedot
- Ketkä muut on kutsuttu mukaan
- Onko aikaa varattu yleisökysymyksille tai paneelin jälkeen lukiolaisten kanssa keskusteluun

Kun toimistolta tai ehdokkaalta tulee vahvistus paikalle pääsemiseen, on hyvä lähettää kiitosviesti osallistumisesta sekä kerrata vielä faktatiedot paneelista. Vähän ennen paneelia on hyvä laittaa vielä varmistusviesti paikalle pääsemisestä.

3) VIESTINTÄ

Kun paikka, aika ja paneelin osallistujat ovat selvillä, on aika aloittaa tiedotus lukion sisällä.

Tiedotuksessa kannattaa hyödyntää mm:

- keskusradiota
- ilmoitustaulua
- ryhmänohjaajan tunteja
- koulun nettisivuja, sosiaalisen median tilejä

- paketin mukana tulevaa julistetta, jossa tyhjä tila tietojen täydentämiseksi
 - kaikkia keksimiänne muita mahdollisuuksia, jotta lukiolaiset tietävät varautua paneeliin.
- Paneelin järjestäminen on hyvä tapa kiinnittää paikallismedioiden huomio; etenkin pienemmillä paikkakunnilla paikallislehti tai vaikka paikallisradio voi tulla erittäin mielellään tekemään juttua tilaisuudesta. Nettisivuiltamme löydät pohjan mediatiedotteen tekemiseen vaalipaneelia varten.

4) KYSYMYKSIEN KEKSIMINEN

Paneelin sisältöä ideoidessa kannattaa osallistaa koko opiskelijakuntaa esimerkiksi sijoittamalla kysymyslaatikko keskeiselle paikalle lukiossa, johon opiskelijat voivat käydä pudottamassa ehdotuksensa. Voitte myös hyödyntää valmistamaamme kysymyspatteristoa, jonka löydätte tämän ohjeistuksen lopusta. Paneelin kysymykset kannattaa ajasta riippuen jakaa muutamaan aihealueeseen. On hyvä sopia etukäteen aikataulunne puitteissa puheenvuorojen maksimipituudet (esim. 1 min), jos epäilette, että ehdokkaiden vastaukset ovat ylipitkiä. Muistattehan antaa myös yleisökysymyksille vuoron itse paneelissa.

Sisällöllisen suunnittelun lisäksi kannattaa kiinnittää huomiota paneelin rakenteeseen. Perinteisen kyselemisen lisäksi ehdokkaat voi laittaa esimerkiksi mielipidejanalle tai vastaamaan väitteisiin nostamalla “samaa mieltä” tai “eri mieltä” -lappuja.

5) PANEELIN JUONTAJAN / JUONTAJIEN VALITSEMINEN

Paneelin juontajan/juontajien tehtäviin kuuluu kysymysten esittäminen, keskustelun pitäminen asiassa, puheenvuorojen jakaminen sekä ylipitkien puheenvuorojen rajoittaminen. Tarvittaessa juontajan/juontajien avustajana voi olla ns. kellottaja, joka ottaa aikaa puheenvuoroissa ja ilmoittaa kun määrätty aika on käytetty.

VAALIPANEELIPÄIVÄNÄ

1) TILAN VALMISTELU

Tila on valmisteltava etukäteen – panelistit täytyy sijoittaa yleisön eteen, mielellään esimerkiksi lavalle, jotta yleisöllä on mahdollisuus nähdä panelistit. Jokaisen panelistin eteen kannattaa laittaa nimilappu, josta yleisö näkee ehdokkaan nimen ja puolueen. Panelisteille on hyvä varata muistiinpanopaperia, kynä ja jotain juotavaa. Muistakaa huolehtia hyvissä ajoin myös äänentoistosta ja muista teknisistä asioista.

2) EHDOKKAIDEN VASTAANOTTO JA YLEISÖN OHJAUS

Järjestelyissä on hyvä olla mukana henkilöitä, jotka huolehtivat ehdokkaiden perille löytämisestä sekä yleisön ohjauksesta.

3) KESKUSTELUN HERÄTTÄMINEN VAALIPANEELIN AIKANA

Kannustakaa yleisöä ottamaan kantaa valittuihin aiheeseen sekä viestimään paneelikeskustelusta

sosiaalisessa mediassa aihetunnisteella #lukiolaiset (lisäksi aihetunnisteella #vaalit2019 saattaa saada laajemman huomion). Halutessaan kaikkien nähtäväksi voi laittaa viestiseinän, johon esimerkiksi twitter on avattu näkyviin aihetunnisteella #lukiolaiset. Tarvittaessa juontajat voivat nostaa viestiseinältä yleisökommentteja / -kysymyksiä panelistien pohdittavaksi. Ottakaa kuva paneelikeskustelijoista ja järjestäjistä liiton vaaliflyerien kera ja jakakaa kuva sosiaaliseen mediaan (#lukiolaiset).

PANEELIN JÄLKEEN

Opiskelijakunta voi järjestää paneelin jälkeen opiskelijoiden keskustelutilaisuuden tai kirjoittaa paneelista tiedotteen. Paneeliin osallistuneille ehdokkaille on myös kohteliaasti laittaa kiitosviesti jälkikäteen.

JÄRJESTELYIDEN TARKISTUSLISTA

ENNEN PANEELIA

- Päivämäärä, kellonaika ja paikka
- Ehdokkaiden kutsuminen
- Paneelista tiedottaminen lukion kanavissa
- Median kutsuminen
- Kysymysten valmisteleminen
- Paneelin juontajan/juontajien valitseminen
- Varmistusviesti ehdokkaiden paikalle pääsemisestä

PANEELIPÄIVÄNÄ

- Teknisten laitteiden (äänentoisto, tykki ym.) testaus
- Tuolit yleisölle
- Tuolit panelisteille
- Panelisteille vesipullot ja muistiinpanovälineet
- Ehdokkaiden ohjaus paneeliin
- Valokuvaus ja sosiaalisen median päivittäminen

PANEELIN JÄLKEEN

- Kuva paneelikeskustelijoista vaaliflyerien kanssa someen aihetunnisteella #lukiolaiset
- Kiitosviestit ehdokkaille

PUOLUETOIMISTOJEN YHTEYSTIEDOT

Puoluerekisterissä olevat puolueet (19) rekisteröimisjärjestyksessä:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

Puh. (09) 478 988, palaute(at)sdp.fi, www.sdp.fi

Suomen Keskusta r.p., ruotsiksi Centern i Finland r.p.

Puh. 010 289 7000, puoluetuomisto(at)keskusta.fi, www.keskusta.fi

Kansallinen Kokoomus r.p., ruotsiksi Samlingspartiet r.p.

Puh. 020 74 88488, info(at)kokoomus.fi, www.kokoomus.fi

Svenska folkpartiet i Finland r.p., Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.

Puh. (09) 693 070, info(at)sfp.fi, www.sfp.fi/fi

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.

Puh. (09) 3488 2200, kd(at)kd.fi, www.kd.fi

Vihreä liitto r.p., ruotsiksi Gröna förbundet r.p., saameksi Ruona lihttu r.b.

Puh. (09) 5860 4160, vihreat(at)vihreat.fi, www.vihreat.fi

Vasemmistoliitto r.p., ruotsiksi Vänsterförbundet r.p.

Puh. 020 773 7700, vas(at)vasemmistoliitto.fi, www.vasemmisto.fi

Perussuomalaiset r.p., Sannfinländarna r.p.

Puh. (09) 020 7430 800, puoluetuomisto(at)perussuomalaiset.fi, www.perussuomalaiset.fi

Suomen Kommunistinen Puolue - Finlands Kommunistiska Parti r.p.

Puh. (09) 7743 8150, skp(at)skp.fi, www.skp.fi

Kommunistinen Työväenpuolue - Rauhan ja Sosialismin puolesta r.p.,

Kommunistiska Arbetarpartiet - För Fred och Socialism r.p.

Puh. (09) 8571 022, ktp(at)ktpkom.fi, www.ktpkom.fi

Liberaalipuolue - Vapaus valita r.p., Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.

Puh. 040 512 8503, puoluetuomisto(at)liberaalipuolue.fi, www.liberaalipuolue.fi

Piraattipuolue r.p., Piratpartiet r.p. Puh. 040 527 5470, info(at)piraattipuolue.fi, <https://piraattipuolue.fi/>

Eläinoikeuspuolue r.p., Djurrättspartiet r.p. Puh. 044 257 7288, info(at)eop.fi, <http://www.eop.fi>

Kansalaispuolue r.p., Medborgarpartiet r.p., sami(at)samikilpelainen.fi, www.kansalaispuolue.net

Feministinen puolue r.p. Feministiska partiet r.p.

postia(at)feministinenpuolue.fi, <http://www.feministinenpuolue.fi/>

Itsenäisyyspuolue r.p., Självständighetspartiet r.p. info(at)ipu.fi, <https://www.ipu.fi/>

Sininen tulevaisuus r.p., Blå framtid r.p. info(at)sininentulevaisuus.fi, www.sininentulevaisuus.fi

Suomen Kansa Ensin r.p., suomenkansaensin(at)protonmail.com, <https://suomenkansaensin.fi/>

Seitsemän tähden liike r.p. seiska(at)tahtiliike.fi, <http://seitsemantahdenliike.fi/>

KYSYMYSPATTERISTO VAALIPANEELIIN

Kysymyksiä on ideoitu lukiolaisten toimesta keväällä 2019 Lukiolaisten Liiton tapahtumalla.

Esittely

Oletko käynyt lukion? Mikä on jäänyt erityisesti mieleen omista opiskelua ajoistasi?

Mikä on omakohtainen kontaktisi nuoriin?

Lukiolaisten Liiton vaalitavoitteet: valitse mieluisin ja kerro lyhyesti, miten oma puolueesi voisi edistää tavoitteen toteutumista?

Lukiokoulutuksen tulevaisuus

Mikä on mielestäsi tärkein lukiokoulutuksen kehittämistavoite?

Mikä on mielestäsi suurin lukiolaisia tällä hetkellä koskeva ongelma ja mitä tekisit ongelman ratkaisemisen eteen?

Opetussuunnitelma

Mikä on tärkeää ottaa huomioon lukion opetussuunnitelmaa uudistettaessa?

Miten kehittäisit lukiokoulutusta, kun PISA-tutkimuksen mukaan oppimistulokset ja niiden osana esimerkiksi lukutaito ovat selkeästi heikkenemään päin?

Millaista osaamista lukiokoulutuksen tulisi tuottaa?

Millaisena näet lukion 10 vuoden kuluttua?

Opiskelijoiden osallisuus

Millä tavoin edistäisit nuorten osallisuutta ja toisit nuorten ääntä kuuluviin päätöksenteossa?

Miten varmistat sen, että nuoret saadaan entistä aktiivisemmin mukaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen?

Miten voimme parantaa opiskelijoiden asemaa yhteiskunnassa?

Hyvinvointi ja terveys

Millä toimenpiteillä nuorten hyvinvoinnista ja jaksamisesta pidetään huolta?

Onko mielestäsi huolestuttavaa, että jopa joka viidennellä nuorista on mielenterveysongelmia? Miten nuorten mielenterveyspalveluita tulisi kehittää?

Kannatatko ilmaista ehkäisyä alle 25-vuotiaille?

Miten taataan opiskelijoille terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt?

Millä keinoilla tulisi vähentää kouluissa tapahtuvaa kiusaamista, syrjintää ja epäasiallista kohtelua?

Opiskelijoiden toimeentulo ja koulutuksen saavutettavuus

Tiedätkö paljon lukiokirjat maksavat? Paljonko arvioisit lukiolaisen maksavan kuukaudessa opiskelumateriaaleista?

Toteuttaisitko ja miten toteuttaisit maksuttoman toisen asteen?

Onko lainapainotteinen opintotuki mielestäsi oikeudenmukainen ja miten kehittäisit opiskelijoiden toimeentuloa?

Miten edistäisit koulutustason nostoa ja varmistaisit, että jokainen suorittaa vähintäänkin toisen asteen tutkinnon?

Oppivelvollisuus ja koulutuksen kattavuus

Miten pitäisit huolta, että jokainen nuori saa suoritettua toisen asteen tutkinnon?

Mitä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi tulisi tehdä?

Kuinka takaisit yhdenvertaisen lukiokoulutuksen opiskelijan taustasta riippumatta?

Lukioiden rahoitus

Pidätkö lukiokoulutuksen resursseja tällä hetkellä riittävinä?

Millä keinoin mielestäsi lukiokoulutukseen pitäisi panostaa?

Lukio ja korkea-aste

Valmistaako lukio korkea-asteen opintoihin?

Millä keinoilla tukisit toiselta asteelta korkea-asteen koulutukseen pääsemistä?

Ilmastonmuutos ja kestävä kehitys

Millaisilla konkreettisilla teoilla Suomi voisi entistä paremmin edistää kestävä kehityksen tavoitteita?

Mitä aiot tehdä ilmastonmuutoksen hidastamiseksi?

VÄITTEET

Perinteisten kysymysten lisäksi voi mielipiteen ilmaista esimerkiksi esittämällä panelisteille väitteitä, joihin he vastaavat nostamalla lapun ("samaa mieltä" tai "eri mieltä"). Laput on hyvä erottaa selkeästi eri väreillä, jotta kauimmainenkin katsoja erottaa vastauksen.

Toisen asteen koulutuksen on oltava maksutonta.

Suomessa pitäisi olla oppilas- ja opiskelija-asiavaltuutettu, joka valvoisi oppilaiden ja opiskelijoiden oikeusturvaa.

Äänestys- ja ehdolle asettumisen ikäraja on laskettava 16 vuoteen kaikissa vaaleissa.

Nuorilla pitää olla oikeus maksuttomaan ehkäisyyn.

Suomessa on liian monta lukiota.

Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen on ennen kaikkea poliittisten päättäjien tehtävä.